

Czesław Strzyżewski, Zbigniew Żurawski

Dzierżęcín, pow. Sławno. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 7, 140-141

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Pod cienką, nawianą warstewką darni wystąpiła warstwa dawnej próchnicy sięgająca do około 40 cm od powierzchni. W warstwie tej stwierdzono resztki ognisk nowożytnych i także ceramikę. Niżej zalegała około 40 cm grubości warstwa rzymska. Natrafiono tu na dwie jamy osadnicze, Jama 1 o wymiarach 2,3 x 2,5 m i głębokości do 1,20 m nosiła na dnie ślady wylepiania gliną oraz paleniska. Zawierała znaczną ilość ceramiki m. inn. w pobliżu dna leżała połowa dwustożkowatego naczynia czernionego, trochę grudek polepy i kości zwierzęcych oraz prostokątny nóż żelazny z dwoma otworami do umocowania rękojeści. Jama 2, nieco mniejsza i płytsza / średn. 1,6m, głębokość 1 m / niewątpliwie także gospodarcza, nie zawierała paleniska tylko mniej liczne fragmenty ceramiki i kilka kostek zwierzęcych. Odbywa obiekty, leżące tuż koło siebie a górą nawet połączone wspólnym zarysem, posiadają analogiczną ceramikę / duże naczynia "kuchenne" i mniej liczne cienkościenne, czernione / która pozwala chyba ograniczyć górną granicę chronologiczną osady, w stosunku do ustalonej uprzednio, do fazy B2 starego okresu rzymskiego. Znalezione także fragment brązowej ozdoby / bransoleta ? / zdobionej granulacją i tarczką ze spiralnie zwiniętego drucika.

DZIERŻĘCIN, pow. Ślawno
Stanowisko 3

Katedra Archeologii
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Czesław Strzyżewski
i Zbigniew Żurawski, Finansował IHKM PAN
i UAM w Poznaniu, Drugi sezon badań, Osa-
da neolit, okres halstański D, okres późno-
lateński i rzymski.

Rozkopano 370 m² terenu osady poszerzając wykop 1 w części północnej i wykop 3 w części południowo-zachodniej czynnej zwirowni. Pozostałe 2 wykopy i 2 sondaże usytuowano w części południowej wzniesienia. Łącznie odkryto 13 nowych obiektów, w tym 6 palenisk, 4 jamy, 1 półziemiankę, 1 piec oraz 112 słupów, wchodzących w skład 1 budynku naziemnego i 3 chat znanych z 1972 r. Zakończono też eksplorację półziemianki 1 odkrytej w 1972 r.

Wśród obiektów produkcyjnych wyróżnia się palenisko 23 z dużą ilością żużli żelaznych wraz z kowadłem / ? / kamiennym. W półziemiankach odkryto palenisko i jamy po słupach. Naziemne budowle słupowe odkryte w części południowej i inne obiekty są datowane na I w. p. n. e. - I w. n. e. Dalszy fragment naziemnej budowli słupowej odkryty w części południowo-zachodniej zwirowni, być może, należy wiązać z osadą kultury amfor kulistych. Część materiału z tej i północnej strony wzniesienia pochodzi z osady kultury wschodniopomorskiej.

Wśród materiału ceramicznego znajdują się fragmenty naczyń kultury amfor kulistych, w tym wylew naczynia zdobionego zygzakami i krótkimi pionowymi nacięciami oraz kultury wschodniopomorskiej w postaci ceramiki głównie grubościennej, zdobionej między innymi rzędami dołków i bruzd między nimi. Najliczniej są reprezentowane fragmenty ceramiki z okresu późnolateńskiego i wczesnorzymskiego, wśród których znajdują się części dużych naczyń ze zgrubiałymi i facetowanymi nieraz brzegami oraz przewężonymi uchami, jak również naczyń cienkościennych, w tym pucharków i kubków. Natomiast fragment cienkościennej czarki zdobionej pionowymi

bruzdami można datować na okres późnorzymski. Prócz tego znaleziono 5 ciężarków tkackich z gliny i kamienia, kowadło /?/ kamienne, 2 żarna nieckowate, 5 fragmentów przedmiotów z żelaza i brązu, fragment naczynia szklanego, paciorek ze szkła oraz 4 wióry krzemienne.

GARBINA, pow. Braniewo
Stanowisko 1

patrz

neoli

GDŃ, pow. Myślenice
Stanowisko II

Muzeum Żup Krakowskich
w Wieliczce

Badania prowadził Kazimierz Reguła.
Finansowało Muzeum Żup Krakowskich
Wieliczka, Osada z późnego okresu neolitu i późnego okresu wpływów rzymskich.

Podjęte przerwane od 1969 r. wykopaliska. Badaniami objęto teren o powierzchni 400 m², odkrywając na głębokości 50 cm obiekty kulturowe związane z okresami : neolitu, ściślej z kulturą ceramiki promienistej a mianowicie 2 duże koliste jamy mieszkalne o średnicy 2,0 - 2,3 m i głębokości 1,0 - 1,3 m, 5 mniejszych owalnych jam gospodarczych i 5 śladów po słupach, oraz z późnym okresem wpływów rzymskich w postaci 2 naziemnych budowli słupowych o wymiarach 3,0 x 4,5 m i 3,2 x 3,9 m, 3 owalnych jam gospodarczych i 68 śladów słupów.

Wśród zabytków ruchomych z terenu osady wyróżniamy dwie odmienne grupy kulturowe i chronologiczne. Pierwszą grupę tworzą zabytki kultury ceramiki promienistej zachowane w postaci naczyń glinianych / kubki z taśmowatym uchem, misy z uchem " różkowym", garnki workowate, amfory bogato zdobione itp/, wyrobów krzemiennych / rdzenie, odłupki, wióry/, i narzędzi kamiennych / oseeki, rozcieracze, gładziki, kamień żarnowy/. Drugą grupę reprezentują wyłącznie zabytki ceramiczne kultury przeworskiej z późnego okresu wpływów rzymskich, zachowane w postaci naczyń toczonych i lepionych ręcznie. Na omawianej osadzie występują prawie wszystkie rodzaje naczyń a więc: zasobnice z krezą, smukłe amfory, dwustożkowate czarki, misy, dzbanki, naczynia esowate, jajowate itp.

Badania prowadzone w tym roku ujawniły liczne obiekty kulturowe związane z młodszą fazą kultury ceramiki promienistej i obiekty osadnicze kultury przeworskiej z III - V w. n.e.